Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΟΧΕΙΡΟΥ

Πρὸς τὴν Σύνταξιν τοῦ «Νουμᾶ»,

Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἡμίου κ. Παπαβασιλόπουλος μᾶς ἔδωσε μίαν προπαρασκευὴν γνωσιολογικὴν παράστασιν πρώτης δυνάμεως καὶ τὸν εὐγνωμονοῦμεν. Ἀνέλαβε δηλ. ν' ἀνασκευάσῃ ἐνώπιον τῶν μαθητῶν τῆς Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχ. Ἀκαδημίας τὴν ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς μας γλώσσης βαθεῖαν καὶ εὐσυνείδητον λογικωτάτην μελέτην τοῦ κ. Σταματιάδη καὶ ἀντὶ νὰ τὴν ἀνασκευάσῃ τὴν ἐπεκύρωσε μὲ τὰ σχολαστικώτατα ἐπιχειρήματά καὶ μὲ τὰς τοιαύτας παρατηρήσεις του τὰς ὁποίας ἔκαμε φίλαγαθοπρόθυμος νὰ ἀναγνώσῃ ἐκ τοῦ προχείρου».

Ἕνα ἀπὸ τὰ ἀδιάσειστα ἐπιχειρήματα τοῦ τόσου γλωσσοκοπανισμοῦ εἶνε καὶ τὸ ἑξῆς, τὸ ὁποῖον χάριν τῶν ἀναγνωστῶν σας ἀντιγράφω:

«Τέλος, εἶπε, λαὸς ἔχων τοιαύτην βαρβαρον δημώδη μουσικὴν, δηλαδὴ ντακούλια καὶ ζουρνάδες, δὲν εἶνε δυνατὸν ν' νὰ ἔχῃ καὶ βάρβαρον γλῶσσαν. Δὲν εἶναι δυνατὸν λαὸς ἔχων τοιαύτην βαρβαρισθῆσαν εἰς τὴν μουσικὴν, ὥστε νὰ τέρπεται καὶ νὰ ἐνθουσιᾷ μὲ τὰ ντακούλια, τοὺς ζουρνάδες καὶ τοὺς λαμνάδες νὰ ἔχῃ καλαισθησίαν εἰς τὴν γλῶσσαν. Ἔχει βάρβαρον μουσικὴν, θὰ ἔχῃ καὶ βάρβαρον γλῶσσαν»

Βάρβαρος ἡ μουσικὴ καὶ βάρβαρος ἡ γλῶσσα. Ἀκοῦ τοῦ! Μὴ χειρότερα!

Ὁ κ. Παπαβασιλόπουλος ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ξαναμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος. Σὲ συμβουλεύω νὰ μὴ λείψῃς. Τὰ γλέντια αὐτὰ πρέπει ν' ἀκουσθοῦν πληρώνοντας.

Ἰδικός σου
Σιπονδαῖος

* * *

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΣΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΩΝΑΣ

Κύριε Σύντακτα,

Μὲ συγκίνησιν ἐδιάβασα τὴν περιγραφὴν τοῦ Πάσχα στοὺς στρατῶνας, τὴν ὁποίαν ἐδημοσίευσαν αἱ Ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες, καὶ ἡ περιγραφὴ αὐτὴ ἦταν τὸ ἐθνικώτερον γιὰ μένα καὶ γιὰ κάθε Ἕλληνα, ἐλπίζω, Πασχαλινὸν ἀνάγνωσμα.

Διότι μᾶς μοῦ πῆτε πῶς χάριν διασκεδάσεως μόνον ἐπισκέπτεται ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια τοὺς στρατῶνας καὶ τσουγκρίζει τ' αὐγά τους μὲ τοὺς στρατιώτας καὶ κουβεντιάζει μ' αὐτοὺς καὶ χαριτολογεῖ καὶ συνδιασκεδάζει.

Δὲν εἶναι τυπικὴ, ὅσον φαίνεται ἡ ἐπίσκεψις αὕτη. Κρύβει κάποιο ἐθνοπλαστικώτερον ἀποτέλεσμα στὰ βάθη της καὶ δὲν διστάζω νὰ το παραδεχθῶ καὶ νὰ τὸ ὁμολογήσω, ὅτι το Πάσχα τρώει μία καὶ καλὴ κατακέφαλα ἡ χαριτόβρυτος κ. Δημοκοπία, ἡ ὁποία δὲν ἀφήνει νὰ τῆς ξεφύγῃ εὐκαιρία ποῦ νὰ μὴ ἁπλώσῃ τὰ κουρελιασμένα δίχτυα της κι' ἐπάνω στὸ στράτευμα.

Ὅταν ἐδιάβασα τὴν περιγραφὴν ἐλυπήθηκα κατάκαρδα ποῦ δὲν ἤμουν κ' ἐγὼ στρατιώτης γιὰ νὰ γιορτάσω μαζὶ μὲ τὸ Βασιλικό μου τὴν Λαμπρὴ κ' ἐλυπήθηκα ἀκόμη ποῦ ὁ Βασιλιάς μου μόνον τὸ Πάσχα ἐπισκέπτεται τοὺς στρατῶνας. Ἂς τοὺς ἐπεσκέπτετο δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς τὸν χρόνον, ὄχι μόνον γιὰ νὰ ἐνθουσιάζῃ τοὺς ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ γιὰ ν' ἀποξαρρύνῃ τοὺς δημοκοποῦντας μισέλληνας.

Μεθ' ὑποβλέψεως.
Ἡρόδοτος

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔντοκοι καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν, ἤτοι εἰς δραχμὰς καὶ λίρας στερλίνας, ἀποδοτέας εἰς ὡρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκεῖς. Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chèque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογιούχου. Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης, ἐν Κερκύρᾳ δὲ Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ διὰ τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων τῆς Ἰονικῆς Τραπέζης.

Τόκοι τῶν καταθέσεων

11)2 τοῖς ο)ο κατ' ἔτος διὰ καταθέσεις 6 μηνῶν τοὐλάχιστον.

2	τοῖς ο)ο	κατ' ἔτος	διὰ	καταθέσεις	1	ἔτους
2 1)2	»	»	»	»	2	ἐτῶν
3	»	»	»	»	4	»
4	»	»	»	»	5	»

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— Δὲν ἔχετε δίκαιον γι' αὐτὸ ποῦ μᾶς γράφετε, κ. Παραδαριμένε. Ἡ διεύθυνσις τῶν «Παναθηναίων» στὴν «Ψυχολογικὴν καὶ πρακτικὴν ἔρευναν τῆς γλώσσης μας» ἔθεσε τὰ ζητήματα πολὺ καλὰ καὶ πολὺ σαφῶς. Ὑπέβαλε τοὺς λογίους μας εἰς ἀνάκρισιν κ' ἐζήτησε ἀπ' αὐτοὺς νὰ τῆς 'ποῦν ξηρὰ ξηρὰ, μὲ ναὶ καὶ μὲ ὄχι, ποιὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα προτιμοῦν, ποιὸ μεταχειρίζονται στὴν δουλειά τους καὶ γιατὶ τὸ προτιμοῦν καὶ τὸ μεταχειρίζονται. Τί φταίει τώρα αὐτὴ, ἂν εὑρέθησαν μεταξὺ τῶν λογίων μας καὶ φλύαροι, ἢ ἂν εὑρέθησαν καὶ ἄλλοι οἱ ὁποῖοι ἀφορμὴν ζητοῦν γιὰ νὰ δείξουν πῶς δὲν λογαριάζουν καθόλου τὸ χαρτὶ καὶ τὸ μελάνι; λησμονοῦντες τὸ ἀρχαῖον ῥητὸν ὅτι τὸ πολὺ ἐμπεριέχεται στὸ καλὸ κι' ὄχι τὸ καλὸ στὸ πολύ; Δὲν διαβάζετε καὶ τὸ τελευταῖον τεῦχος τῆς «Κριτικῆς» νὰ 'δῆτε τί συμφορὰ ἔπαθε κι' αὐτὴ μὲ τὴν ἀκατάσχετον φλυαρίαν τοῦ Δημολογίου κ. Ῥάδου;

—κ. Ἀντίλογον. Εἶναι κ' αὐτὸς ἕνας ἀπὸ τοὺς διεθνεῖς ἐκείνους ἀνθρώπους γιὰ τοὺς ὁποίους λέγει ἡ Πόστα μέσα στὸν «Ἔμπορον τῆς Βενετίας» ὅτι ἀγοράζουν τὸ σουρτοῦκό τους στὴν Ἰταλία, τὸ βραχί τους στὴν Γαλλία, τὸν σκοῦφό τους στὴν Γερμανία καὶ τὸ φέρσιμό τους παντοῦ. Τέτοιου εἴδους διεθνεῖς ἄνθρωποι, καὶ διεθνεῖς λόγιοι, καὶ διεθνεῖς καραγκιόζηδες, ὑπάρχουν εὐτυχῶς καὶ στὸν μακάριον τόπον μας. κ. Σ. Νικ. εἰς Τζ. ψυμίρια. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.— κ. Α. Νικ. εἰς Καρδίτσαν. Ἐρωτήθηκε μιὰ φορὰ ἕνας τορός: Ποῖα εἶναι ἐκεῖνα τὰ μάτια ὅπου βλέπουσι καλλίτερα; Τὰ μαῦρα ἢ τὰ γαλανά; τῶν ἀνδρῶν ἢ τῶν γυναικῶν: Τῶν ἀνθρώπων ἢ τῶν ἀλόγων ζώων; Ἀπεκρίθη: τὰ μάτια ὅπου βλέπουσι καλλίτερα εἶνε τὰ μάτια τῶν φρονεσῶν· Γιατὶ βλέπουσι καὶ ἀπὸ μακρυά, γιατὶ βλέπουσι καὶ τὰ μικρότερα πράγματα γιατὶ βλέπουσι καὶ ἐκεῖνα ὅπου δὲν εἶνε· Ἕνα μόνον δὲν βλέπουσι τὸ καλόν· μάλιστα βλέπουσι καὶ τοῦτο, μὰ τότε κλαίουσι καὶ σφαλίζουν τὰ μάτια τους διὰ νὰ μὴ βλέπουσι.» Εἶναι παρμένα ἀπὸ τὰ χτυπητὰ αὐτὰ λόγια, ἀπὸ τὰς διδαχὰς τοῦ Ἠλία Μηνιάτη. Τέτοια λόγια σήμερα δὲν ἀκούονται ἀπὸ τὸ ἄμβωνα τῶν Ἐκκλησιῶν, διότι οἱ ἱεροκήρυκες ἀκολουθοῦν καὶ αὐτοὶ τὴν μόδα ῥητορεύοντες καὶ μὴ διδάσκοντες.

—κ. Η. Λαμπναν Φακοῦς Αἰγύπτου. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

—Ἡ «Μοῦσα» Νέον φιλολογικὸν περιοδικόν, μὲ λξ' σελίδες καὶ μὲ 16 καθαροτυπωμένας τελίδας εἰς τὰς ὁποίας περιέχονται διάφορα διηγήματα καὶ ποιήματα ἐκ τῶν ὁποίων μερικὰ ἀναδημοσιευμένα ἐξ ἄλλων περιοδικῶν. Ἄρρυης τὸ ποίημα τοῦ Πορφύρα ἔχει δημοσιευθῆ δις ἑπὶ τῶν. Τὴν μίαν φορὰν εἰς τὴν «Τέχνην» καὶ τὴν ἄλλην εἰς τὴν «Νέαν Λαϊκὴν Ἀνθολογίαν». Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι τὰ καλὰ πράγματα ἠμποροῦν νὰ δημοσιευθοῦν καὶ χίλιες φορὲς, ἀλλὰ δὲν θὰ νοηθῇ καὶ ὁ κ. Ἐκδότης τῆς «Μούσας» ὅτι ἕνα περιοδικὸν, στὸ ποῶτον τοὐλάχιστον φύλλον του, πρέπει νὰ περιέχῃ νωπὴν ὕλην, εἴτε πρὸς τοὺς πολλοὺς ἀπευθύνεται, εἴτε πρὸς τοὺς ὀλίγους.

— Ἡ βιογραφία τοῦ στρατηγοῦ Γ. Καραϊσκάκη, ὑπὸ τοῦ ἰδιαιτέρου γραμματέως του Δ. Αἰνιανος» Ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον τεῦχος τῆς ἱστορικῆς βιβλιοθήκης τὴν ὁποίαν ἐκδίδει ὁ γνωστὸς λόγιος καὶ ἀκαταπόνητος Ἱστοριοδίφης κ. Ι. Βλαχογιάννης. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ κ. Βλαχογιάννης θὰ ὑποστηριχθῇ στὸ ἔργον του ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν Ἐθνικήν μας ἱστορίαν.

— Τῆς «Κριτικῆς» ἐξεδόθη τὸ 7ον τεῦχος περιέχον ἀνοικτὴν ἐπιστολὴν περὶ τοῦ Β. Θεάτρου τῶν κ. κ. Νερβάνα, Ξενοπούλου κλπ ἄρθρον τοῦ κ. Ταγκοπούλου, ὑπὸ τὸν τίτλον «ὁ Φιλολογικὸς περονόσπορος», τὴν συνέχειαν τῆς μελέτης τοῦ κ. Νερβάνα περὶ τῶν ποιητῶν μας, τοῦ κ. Θ. Θωμοπούλου ἄρθρον περισπούδαστον περὶ Βιοτεχνίας, ἐπιστολὴν τοῦ Τολστόη περὶ Βουδισμοῦ, ἀνοικτὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Γ. Ἀξιώτου περὶ τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν κλπ

ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΑΝΑΓΡΑ

Ο ΑΡΡΑΒΩΝ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

Ἀπὸ ἄλλους δὲν ἔχω εἰδήσεις... ὅ-,αν εἶνε κανεὶς ἀπῶν λησμονεῖται εὐκόλως.

— Καὶ ὁ θεῖός σας δὲν σᾶς γράφει;.. ἐξηκολούθησε δειλῶς ἡ γραῖα.

— Ὁ θεῖός μου κυρία;.. ἀλλοίμονον... ἀπὸ πέρυσι ὁ καϋμένος ὁ θεῖος μᾶς ἄφησε χρόνους...

Ἡ χεὶρ τῆς γραίας ἐσπασμώδηθε ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀξιωματικοῦ, κάτι ὡς ἴλιγγος παρῆλθε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της καὶ ἐκλονίσθη. Ὁ νέος τὴν ὑπεδέχθη ἔντρομος.

— Ἀλλὰ τί ἔχετε κυρία; ἠρώτησε κύπτων ἐπ' αὐτῆς ἀνησύχως... πάσχετε;

— Ὄχι.. τίποτε...ἔσπευσε ν' ἀπαντήσῃ— ἐκείνη μία μικρὰ ἀδιαθεσία.. μὴ δίδετε προσοχήν... ὅταν γηράσῃ κανείς.. ἂν θέλετε ἄς ὑπάγωμεν νὰ καθήσωμεν ἐκεῖ εἰς τὴν σκιάδα, νομίζω ὅτι θὰ μοῦ κάμῃ καλὸν ν' ἀναπαυθῶ ὀλίγον.

Ὁ Ὀρέστης τὴν ὡδήγησε μετὰ προσοχῆς εἰς τὸ πλεκτὸν κάθισμα τῆς σκιάδος καὶ ἐκάθησαν.

— Ὥστε, ἐξηκολούθησεν ἐκείνη ..μοῦ ἐλέγατε... πέρυσι ἀπέθανεν ὁ θεῖός σας... εἶχε κάμῃ πολλὰ ταξείδια καὶ αὐτός; . εἶχεν ἔλθῃ εἰς τὴν Γαλλίαν;..

— Ὁ καϋμένος ὁ θεῖος, ἀπήντησεν ὁ νέος, εἶχε κάμῃ πέντε ἑξ φορὰς τὸν γῦρον τοῦ κόσμου, εἰς τὴν Γαλλίαν δὲ ἤρχετο τακτικά... ὅταν ὡμίλει περὶ Γαλλίας εἶχε τόσην τρυφερότητα καὶ τόσην μελαγχολίαν εἰς τοὺς λόγους του...

Φαίνεται θὰ ἔμεινε πολὺ εἰς τὴν νεότητά του .. Ἐγὼ δὲν εἰμπόρεσα νὰ τὸν ἐπανίδω διὰ τελευταίαν φορὰν... ἀπέθανε αἰφνιδίως ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου καὶ ἔλαβα τὸ τηλεγραφημα τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς μας ἀπὸ τὸ Ἀλγέριον.

—... Ἀ! ἀπὸ τὸ Ἀλγέριον... ἐψέλλισεν ἡ γραῖα ταπεινῇ τῇ φωνῇ... καὶ σᾶς ὡμοίαζε ὁ θεῖός σας...

— Ὤ! πάρα πολύ... περισσότερον ὁμοιάζω εἰς τὸν θεῖον παρὰ εἰς τὸν πατέρα μου... ἔχομεν φωτογραφίας τοῦ θείου ὅταν ἦτο νέος τὰς ὁποίας εἰμπορεῖ νὰ ἐκλάβῃ κανεὶς ὡς ἰδικάς μου...

—... Καὶ... ἄφησεν οἰκογένειαν;.. ἠρώτησε τέλος ἡ θεία ὀφοῦ ἐδίστασεν ἐπὶ μικρόν.

— Ὄχι κυρία μου... ὁ θεῖος δὲν ἐνυμφεύθη ποτέ!

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς γραίας ἐπληρώθησαν δακρύων, ἠθέλησε νὰ κλείσῃ τὰ βλέφαρα ἵνα μὴ προδοθῇ ἀλλὰ ἕν δάκρυ ὀλισθήσε τοῦ ἐρυτιδωμένου βλεφάρου της καὶ ἐκύλισεν ἐπὶ τῆς ἰσχνῆς παρειᾶς της.

— Ἀλλὰ, κυρία, ἐκουνήσαν ὁ νέος ἐγειρόμενος, σεῖς πάσχετε . νὰ καλέσω ἐπάνω... ἔχετε ἀνάγκην περιποιήσεως...

— Ὄχι... εἶπεν ἐκείνη σταθερῶς, ἐπιβαλλομένη ἐντῆς καὶ κοατοῦσα αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρός. ὄχι .. μὴ λέγετε τίποτε... ἐνίοτε ὑποφέρω ἀλλὰ παρέρχεται ὑμέτως... βλέπετε τώρα εἶμαι καλά .. δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἰπῆτε τίποτε.. συγχρόνως ἐπόγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἠγέρθη εὐθυτενής.

Συγχρόνως ἠκούσθησαν τὰ βήματα τῆς Αἰμυλίας κατερχομένης τὴν κλίμακα καὶ ὁ κρότος τῆς ἀμάξης σταματώσης πρὸ τῆς ἐξωθύρας.

— Ἕτοιμοι! ἐφώναξεν ὁ Παῦλος .. εἰς τὴν ἄμαξαν!

Αἱ δύο γυναῖκες ἔλαβον θέσιν ὁ δὲ Παῦλος μετὰ τοῦ Ὀρέστου ἐτοποθετήθησαν ἀπέναντι.

Ἡ ἄμαξα ἐξεκίνησε καὶ ἤρχισε παρερχομένη ἐν τοιποθτιμῷ τὸ πανόραμα τῶν καταφύτων ἐπαύλεων αἵτινες ἐκτείνονται ἀπὸ τοῦ μικροῦ ἀκρωτηρίου μέχρι τοῦ μεγάλου ξενοδοχείου τοῦ Τριμαρίς.

Ἐκεῖθεν ἤρχιζεν ἡ πευκοφυτεία ἐκτεινομένη μακρὰν, μέχρι τῆς ἀντιθέτου παραλίας ὅπου ἐλεύκαζον αἱ ἄμμοι τῆς Σαμπλέτ.

(ἀκολουθεῖ)